

Remissvar "Kamerabevakning för ett bättre djurskydd (SOU 2023:27)" Dnr LI2023/02659

Sámiid Riikkasearvi (SSR) har beretts tillfälle att lämna yttrande på Betänkandet Kamerabevakning för ett bättre djurskydd. SSR lämnar följande synpunkter

SSR har i samtal med fem renslakterier diskuterat lagförslaget.

SSR ser generellt positivt på insatser som ökar djurskyddet. Vi ställer oss dock frågande till att det skulle finnas så stora djurskyddsproblem på renslakterierna att det motiverar kamerabevakning enligt förslaget. Djurskyddet på renslakterierna bevakas och kontrolleras idag på en rad olika sätt med daglig tillsyn från myndighet, standardrutiner, egenkontroll, djurskyddsansvarig, krav på kompetensbevis etcetera. Allt detta sammantaget ska garantera en god djurvälstånd samt ett tillfredställande djurskydd. SSR befarar att förslaget snarare leder till sämre djurskydd generellt för renar inom renskötseln. Det är mycket viktigt att utformningen av eventuella regelverk tar hänsyn till att renen och renskötseln inte kan likställas med lantbrukets djur. SSR ser positivt på att det finns möjlighet att vid behov ge undantag i föreskrifter.

Befarade konsekvenser

Kamerabevakning är förenat med kostnader för inköp och underhåll. Renslakten är säsongsbetonad och bedrivs i områden med tidvis svårt klimat där det redan idag upplevs problem med att liknande teknik ska fungera. Framför allt de mindre slakterierna upplever en oro över hur kamerabevakning ska fungera praktiskt med installationer, underhåll samt att tekniken ska fungera i klimatet.

SSR ser en risk för snedvridning av konkurrensen då de små renslakterierna som slaktar endast någon dag per år missgynnas med oproportionerligt ökade kostnader och merarbete. SSR befarar att konsekvenserna kan bli så allvarliga att några slakterier tvingas lägga ner verksamheten. De mindre slakterierna har en mycket viktig roll för djurvälståndet inom renskötseln då de ofta är belägna så att renar från området ej behöver transporteras för att nå slakteriet. De små slakterierna kan även användas under intensiva perioder om vädret och andra förutsättningar gör så att flera samebyar samlas till hage samtidigt vilket ofta resulterar i slaktkö på de större slakterierna. SSR menar att effekterna också kan komma att påverka hela den samiska kulturen utifrån att vi som urfolk förlorar möjligheten att påverka hela förädlingskedjan, de mindre renslakterierna är i de allra flesta fall ägda av samebyar eller andra samer. Ett exempel är sarvslakten som sker vid få tillfällen som är svåra att styra över planeringsmässigt och behovet att slakta renarna snabbt är stort. Det är av yttersta vikt att renarna slaktas så fort som möjligt för att minimera risk att renar går i brunst. Samlar man mycket handjur i samma hage kan dom "stressa" varandra att påbörja brunst". Utifrån ett samiskt perspektiv är det av stor vikt att sarvslakten fortgår och kan ske vid behov. Traditionellt har inte renskötare slaktat kalv utan vuxna djur. Sarvslakten bidrar starkt till upprätthållande av den samiska mattraditionen samt till återtagande av gamla sedvänjor.

Ska de förslag som presenteras i betänkandet genomföras är det av yttersta vikt att små renslakterier kan ges undantag och att slakterierna ges bidrag för både inköp, installation och underhåll av utrustningen.

Kamerabevakning vid uppstallning.

Renar får fodras på slakteriet i väntan på slakt i upp till 5 dagar. Renslakterierna stallar renar i väsentligt större hägn än vad minikravet per djur fordrar i lag, vid vissa anläggningar är området upp till närmare 10 hektar stort. En direkt konsekvens av örslaget skulle vara mindre hägn i närmare anslutning till slakteriet för att möjliggöra kamerabevakning av hela området. Detta skulle påverka djurskyddet mycket negativt.

Arbetsmiljöproblem och personalbrist

I samtal med slakterierna framkommer även oro att arbetsmiljöproblem kan uppstå samt problem med att anställa personal då det kan upplevas obehagligt med övervakning. Personalen arbetar med levande djur och även om alla regler efterföljs och djurskyddet är gott kan olyckor ske. Det finns en oro att rädslan för att göra fel ska påverka personalens arbete negativt.

Sámiid Riikkasearvi

Jenny Wik Karlsson
Förbundsjurist/verksamhetsledare

Anna-Marja Kaddik
Näringshandläggare